

kun givet til Skoleraadskredsene; der var ikke Spor af, at det var givet til de enkelte Skolelærere. Det, der ligger nærmest det her foreliggende, er, at der i det omtalte Lovforslag var betemt et Bidrag, saa vidt jeg huffer af 250,000 Kr., til Alderstilleg til Skolelærerne, men vel at mærke, det var fordelt til Skoleraadskredsene i Forhold til, hvad de selv bidroge til dette Omme. Det, der her foreslaas af Mindretallet, paastaar jeg altsaa er i og for sig ufornuftigt og i fuldstændig Modstrid med de Regler, man hidtil har fulgt, og hvis Rigtighed har faaet almindelig Anerkjendelse. Jeg sagde før, at der dog maatte endnu var en Maade, hvorpaa den lige Procent kunde have været naaet, og det var naturligvis, naar man havde bestemt, at Skolelærerne skulde have en saadan Procent, og at Skoleraadskredsene selv skulde udrede den eller i ethvert Tilfælde udrede den med Bidrag af Statskassen. Paa denne Maade kan det naaes, men aldrig saalange der kun er Tale om at udrede Bølsbet af Statskassen, idetmindste ikke saalange der gjør sig efter min Mening rigtige Principer gjældende. Regjeringen har ikke ment, at der var Anledning til i dette lille Lovforslag at gaa videre, end til at faa tilslaa et lignende Tilfud til Alderstilleg til Skolelærerne som det, der har været bevilget paa Finantsloven i flere Aar. Har man gaaet videre, var jo Loven bleven et større, et betydeligere Stykke af den større Reform Almuekolevesenet vedkommende, som har ligget til Forhandling allerede i nogen Tid, og Regjeringen har for sit Vedkommende ikke fundet nogen Anledning til at udvide Lovforslaget i en saadan Retning. — Da jeg ser, at Kultusministeren i Diebliffet ikke er tilstede, skal jeg dog søge at forklare det ærede Medlem af Mindretallet, hvad han ikke havde forstaaet af Kultusministerens Udtalelse, at Svingningerne i Procenten nødvendigvis maa være blevne mindre og mindre og efterhaanden, ligesom andre Pendulsvingninger, maa ophøre, naturligvis naar man ikke vil betragte ubetydelige Afvigelse ogsaa som betydelige Svingninger. Forholdet er nemlig, som den ærede Kultusminister har angivet, det, at foruden de stadig virkende Smaaforandringer med Hensyn til Rallet af Lærerne, der have Udgang til Alderstilleg, og de Klasser, hvori de rykke op osv., som man dog maa antage virke nogenlunde lige overalt, er der en Grund til Svingninger, som der ikke har været taget Hensyn til ved de hidtidige Fordelinger, det er Maximumsgrænsen, Bestemmelsen om, at ingen Lærer maa ved Tillegget faae udover 1,600 Kr. eller 2,000 Kr. Denne Bestemmelse virker selvfølgelig saaledes, at, naar der i eet Aar bliver uddelt en uforholdsmæssig høj Procent i et Amt, saa er der saamange flere af de bedre Løsnede, der løbe Panden imod denne Bestemmelse og i Genhold til den faae, istedetfor en dobbelt Portion, kun en ubetydelig, idet de

kun kunne faae det, som der er Plads til, inden de naae Maximumsgrænsen. Naar nu det næste Aar Fordelingen kommer, og den uforholdsmæssig høje Procent er nedsat til Gjennemsnitsprocenten, og Skoleraadskredsen har faaet sit Bølsbet i Genhold dertil, saa er det jo en Selsølg, at disse dobbelte Procenter for de ældsttjente Lærere blive i Kvantitet meget mindre, men Følgen deraf er ogsaa, at der bliver Plads for en forholdsvis større Del deraf til disse Lærere, inden de naae Maximumsgrænsen. Med andre Ord: Tilskuddet til denne Klasse vil ingentunde synke til det Halve, fordi Procenten synker fra 30 til 15. Men hvad er Følgen deraf? Det er, at denne Klasse beholder forholdsvis mere, ganske naturlig fordi Procenten i hele Kredsen bliver saameget mindre; det kan ikke være Andet. Det Samme eller rettere sagt det Modsatte finder Sted, naar der har været for lav en Procent i en Kreds. Til det Exempel, min ærede Kollega nævnte fra Frederiksborg Amt, hvor den enorm høje Procent i det foregaaende Aar, 27 $\frac{1}{2}$ pSt., havde bevirket et Nedsald til kun 9 $\frac{3}{4}$ pSt., kan der spies flere. Der er jo kun ialt fire Kredse, hvor Procenterne ere væsentlig afvigende fra de normale ved den sidste Fordeling. Frederiksborg var den ene Kreds, og de andre tre Kredse have faaet henholdsvis 19 $\frac{1}{2}$, 17 $\frac{1}{2}$ og 18 $\frac{1}{2}$ pSt., men det hidrører fra, at de i det foregaaende Aar kun have haft 11 $\frac{3}{8}$, 10 $\frac{1}{8}$ og 11 $\frac{3}{8}$ pSt. Det viser sig altsaa, at denne Generalregel ligefrem finder sit Udtryk i en Dpgjørelse af, hvad de forskjellige Kredse have haft i de forskjellige Aar, og jeg kan ikke se rettere, end at man paa ingen Maade kan betegne det som en Uretfærdighed, om en Mand faar noget Mindre, naar han tidligere har faaet noget Mere. Under alle Omstændigheder vil man snarere kunne sige, at disse springende eller afvigende Procenter, naar man følger dem, tyde paa en højere Retfærdighed, idet ikke alene de, der have faaet for Meget det ene Aar, vilde faae Mindre i det næste, men ogsaa uden Tvivl de, der have faaet for Lidt i det foregaaende Aar, vilde faae for Meget i det kommende. I samme Forhold som selve Springet i Procenterne aftager, vilde ogsaa Afvigelse i det kommende Aar blive mindre, det er Pendulsvingningerne, som bestandig tage af i Bidde. Det vil jo blot ved at sammenligne de to sidste Aar være iøjensaldende, i hvilken Grad Springet mellem de højeste og laveste Procenter er aftaget; det maa fortsættes, det kan ikke være Andet, selv om man ikke, som den ærede Kultusminister antydede, vilde i Kultusministeriet paatage sig det meget vidtløftige Arbejde tillige at tage Hensyn til Maximumsbestemmelsen ved Udregningen af, hvad der i det kommende Aar skal tilkomme enhver Kreds. Disse sidste Bemærkninger er jeg kun fremkommen med, fordi dengang var den ærede Kultusminister ikke tilstede. Det, jeg vilde have sagt og har sagt